

EL REG DE SUPORT A LA TERRA ALTA Es compleixen vint anys de l'inici de la construcció del reg de la Terra Alta, un revulsiu per als cultius

Créixer gota a gota

El reg de suport de la Terra Alta es va començar a construir l'any 1997 i, vint anys després, ha suposat un revulsiu per l'agricultura de la comarca. Els pagesos afronten la collita amb més garanties i les al-

màsseres i els cellers han fet un gran pas per elaborar productes de qualitat, que cada cop són més valorats al mercat nacional i internacional. La solidesa del sector, a més, ha portat a tirar endavant noves

iniciatives vinculades al turisme rural, com pot ser la visita guiada pels cellers i les vinyes, que han estès els turistes per pràcticament tota la comarca de la Terra Alta.

GANDESA A. Prunera

La Terra Alta viu un moment dolç. Tres nous cellers han començat l'activitat enguany, i ja en són 52 en només dotze municipis. A més, els seus vins són cada vegada més reconeguts als mercats i la producció d'oli i ametlla també continua sòlida. A tot això s'hi ha d'afegir el creixement del turisme familiar, amb un creixement sostingut de visitants que veuen en la Terra Alta una destinació perfecta de tranquil·litat, amb una àmplia oferta d'activitats: que van des de l'observació del paisatge del massís del Port o el passeig a la Via Verda fins als espais de la batalla de l'Ebre o l'enoturisme.

La comarca està collint ara tot allò que es va plantar fa una vintena d'anys, quan els agricultors i la Generalitat van decidir fer un pas i impulsar el reg de suport a la zona oriental de la Terra Alta. Les obres van començar el 1997 i, any a any, s'han pogut anar sumant hectàrees en aquesta xarxa de reg de suport. A dia d'avui, ja són més de 7.000 hectàrees, de les 8.200 que hi ha projectades als municipis de Batea, Bot, Caseres, Gandesa, Corbera d'Ebre, la Fatarella, Vilalba dels Arcs i la Pobla de Massalua.

LA DADA

En els últims vint anys, s'ha construït un reg de suport, que dona servei a unes 7.000 hectàrees

El president de la Denominació d'Origen Protegida (DOP) de l'oli de la Terra Alta, Pere Colat, assegura que aquest regadiu "va marcar un abans i un després" en tota l'agricultura de la comarca. "El reg de suport garanteix que els pagesos puguin collir, tant si cultiven oli com vinya o fruita seca, independentment de les pluges. Si no ve cap pedregada, pràcticament s'assegura la producció i també afavoreix que les plantacions no s'estressin i puguin tindre un bon rendiment en les properes anyades", subratlla Colat.

En la mateixa línia, el president de la Denominació d'Origen Terra Alta, Joan Arrufí, afegeix que "la importància del reg s'ha pogut veure clarament

Inauguració d'una part de la fase 6 del reg de la Terra Alta, al municipi de Caseres, amb el president de la Generalitat, Carles Puigdemont. / CEDIDA

enguany, amb una sequera fortíssima, i que sense reg de suport hauria comportat pèrdues desastroses per a tots els cultius". De fet, els cellers de la DO Terra Alta es troben en plena verema des de principi de mes i esperen una collita "de qualitat extraordinària", especialment en les varietats blanques, i amb una producció que superarà els trenta milions de quilos de raïm.

El desenvolupament del reg de suport, a més, ha acabat afavorint la inversió de nous cellers. En els últims vint anys, han augmentat en més d'una dotzena el nombre de cellers de la comarca, i aquest 2016 ja hi ha 52 cellers productors i embotelladors sota el paraigua DO Terra Alta. El territori ha fet de la gamatxa blanca la seua varietat insígnia, i prop d'un terç de la producció mundial d'aquesta varietat de raïm està focalitzada a la comarca. Per això, el proper any 2018, la Terra Alta acollirà, a més, el concurs mundial Grenaches du Monde, que premia els millors vins elaborats amb les diferents varietats de gamatxa-blanca, negra i peluda-d'arreu del món.

A banda del reg, però, Arrufí destaca que "l'agricultura de la Terra Alta és atractiva també pel clima, pel terrer i cal destacar que en els últims anys ha fet un gran pas amb un impuls de la qualitat del vi, amb molta feina dels enòlegs i els diferents tècnics de cellers i cooperatives, que han portat el vi i l'oli de la comarca al capdavant, i també una gran tasca per crear marca, i que ha suposat una evolució al mercat català i internacional". Els resultats ho demostren: la DO Terra Alta ha esdevingut una de les que més ha crescut en els últims anys a Catalunya i els seus vins han assolit premis importants. El 2014, el celler Xavier Clua, de Vilalba dels Arcs, va guanyar el premi Gran Vinarí d'Or, pel vi Mil·lenni 2011, i enguany la guia catalana de vins situa el vi La Personal 2013, del celler Edetària de Gandesa, com el millor vi de Catalunya.

Actualment, uns 2.500 agricultors formen la comunitat de regants de la Terra Alta, sobre una població total de 12.000 persones a la comarca, i més d'un miler de persones es dediquen al món del vi. "Actualment no es per-

cep l'agricultura a la Terra Alta sense el regadiu, no seria viable, en cap dels cultius", reconeix el president de la comunitat de regants, Joan Baptista Esteve.

LA DADA

La Terra Alta acollirà el 2018 el premi internacional Grenaches du Monde

Les 7.000 hectàrees de regadiu que estan en marxa han costat prop d'uns 150 milions d'euros, un 15 % dels quals l'ha hagut d'assumir la comunitat de regants en diferents fases. Actualment, l'entitat està completant la fase 6 d'ampliació del reg i està previst que, en els propers mesos, s'hi sumen unes 500 hectàrees de regadiu més, en els municipis de Caseres i Batea. La primera part d'aquesta fase 6, però, ja es va poder posar en funcionament a principi d'estiu, i va ser inaugurada pel

president de la Generalitat, Carles Puigdemont, el mes de juliol passat. "Hi ha infraestructures que són transcendents per al país i fan que hi haja un abans i un després", va destacar Puigdemont, que va voler agrair també "l'aposta decidida i ferma" de la comunitat de regants per "haver-se arriscat quan la Generalitat no podia" en referència a la Llei Omnibus, que a partir de l'any 2011 va permetre que els regants fessen efectiva la seua aportació mitjançant l'execució directa de l'obra, i no fos només en metàl·lic.

Tot i que el regadiu ha estat un dels principals impulsors en el desenvolupament econòmic de la Terra Alta, Esteve reconeix, però, que "l'inici no van ser fàcil". "La Terra Alta és una comarca de seca i es va haver d'insistir molt en la necessitat de tirar endavant un reg de suport, que ajudaria a assegurar les collites i augmentar-ne la qualitat. Però als anys noranta hi havia també molts pagesos que no estaven del tot convençuts i pensaven que, si tota la vida s'havia estat sense reg, no era necessari llançar-se a la piscina i fer una inver-